

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan naveden, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 8 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 34.

Žalosten konec.

Usoda Španske je odločena. Španska vlada je sprejela vse mirovne pogoje Združenih držav ameriških, ker je spoznala, da je absolutno nesposobna, nadaljevati vojno, in četudi je to storila samo s pridržkom, da parlament pogoje odobri, smo vendar že opravičeni reči, da je vojna pri kraju, vojna, katera je Špansko, nekdanj največjo in najmočnejšo državo na svetu, potisnila na oni nizki nivo na katerem se nahajajo srednjeameriške republike in pa Grška.

Ošabni zmagovalac je diktiral Španski trde pogoje. Odpovedati se mora Kubi, jedinemu svojemu viru bogastva, odstopiti mora Združenim državam plodoviti Portoriko, jeden Ladronski in jeden Karolinski otok, a da širnih Filipinskih otokov, ne dobi nikdar več v svojo oblast, to je danes tudi že gotovo.

Denarne odškodnine bogati zmagovalac ni zahteval, pač pa mora že itak do skrajnosti zadolžena Španska prevzeti še vse državne dolgove, kar jih je naredila na račun Kube in Portorika, tako da bo odslej obremenjena v taki meri, da se tudi v najugodnejšem slučaju svojih dolgov niti v sto letih ne iznebi. Pri sedanjih ekonomičnih in političnih razmerah pa je to sploh nemogoče in težko je misliti, da se te razmere premene.

Žalosten konec je storila Španska. Še pred nekaj leti je sanjarila o tem, da postane sedma velisila. Kralj Alfonzo je takrat v ta namen potoval na Nemško. Sedaj pa se je pokazalo, da je ta ista Španska dopolnoma gnila in trhljena, tako, da se niti braniti ne more. Tako klaverno, kakor sedaj Španska, se še nobena država ni vojskovala. Začetkom vojne je imela štirikrat večjo in izvežbano vojsko na razpolaganje nego Združene države in njena mornarica je bila le malo manjša od ameriške, a vzlic temu in vzlic naravni hrabrosti španskih vojakov je bila poražena, še predno je prišlo do kake bitke. Resnične bitke sploh ni bilo; prišlo je samo do manjših prašk. Tudi svojih dveh brodovij ni izgubila Španska v očitni bitki. Pri Manili je Španska izgubila svoje brodovje vsled brezbriz-

nosti in nevestnosti zapovednikov in vojakov, pri Santjagu pa so Amerikanci bežeče španske ladje polovili in uničili brez pravega boja. Takšen poraz že več ni žalosten, takšen poraz je sramoten.

Sedaj Španska ni več sposobna za količkaj resen odpor. Dasi ima skoro še vso armado, se vendar ne more ganiti. Nedostaje ji ladij, nedostaje ji orožja, desorganizacija je grozna in tudi denarnih sredstev ni. V takih razmerah ji ne preostaje drugega, nego se ukloniti zmagovalcu in sprejeti diktirane ji pogoje. To je vlada tudi storila in če se parlament ne uda, spravi Špansko le še v večjo nesrečo.

Španska preneha s to vojno biti kolonijalna država. Nekdanj je bil ves izvenevropski svet njena last. Pred 300 leti je začela izgubivati svoje kolonije, neizcrpne zaklade bogastva, in sedaj je ta proces končan, sedaj je izgubila zadnje kolonije in je na potu, da postane reven privesek Francije, država zadnje vrste, brez moči, brez ugleda in brez veljave.

Prenaglo bi bilo, prorokovati že sedaj, kako bo silna katastrofa — in mir je vsled krutih pogojev za Špansko prava katastrofa — uplivala na španski narod; dejstvo pa je, da se različne stranke močno gibajo, da rase nasprotstvo proti vladajoči dinastiji, in da je pretendent, don Carlos de Bourbon — kakor znano rojen Ljubljancan — sporočil svojemu agentu Fontinu v Louvou, da je na Španskem že vse pripravljeno za revolucijo, da se prežene sedanja dinastija. Silnemu porazu v vojni utegne torej slediti še revolucija z vsemi svojimi grozovitostmi. Pač žalostna usoda, a zaslužena, kajti ta usoda je posledica stoletnih grehov, tistih grehov, pod katerimi ginevajo tudi druge katoliške države v Evropi.

V Ljubljani, 10. avgusta.

K novim pogajanjem. Poročila o novih pogajanjih, katera je začel zopet pripravljati grof Thun, so torej vendar-le istinita. Seveda so i Čehi i Nemci vsled dobljenih izkustev skrajno nezaupni. I Nemci i Čehi se ne premaknejo s svojega stališča toliko, da bi mogel doseči Thun kak uspeh. „Narodni

Listy“ vprašujejo: Ali se naj na stroške Čehov začne nova pogajanja z Nemci? Potrpljenje češkega naroda visi le še na prav tanki niti. Naši poslanci so že dovolj jasno povedali, kje se neha zadnja etapa našega čakanja in kje bi se začel vihar opozicije vsega češkega naroda. Češkim zastopnikom je nemogoče stopiti v razpravljanja z reprezentanti nemštva, katera vodi Wolf. Če pa ni dobiti nas, ni dobiti niti Poljakov. In ker se vlada ne upa ničesar proti nemški samogoltnosti, naj si pomaga kakor hoče! Naj sprejme poslednji ogerski predlog in naj sklene, da se obnovi nova trgovinska in carinska nagodba z Ogorsko kakor s samostojno državo. Ako bo naša vlada dovolj odločna in močna, morejo postati te pogodbe za kmetijstvo in obrt ugodnejše kakor je bila dosedanja nagodba.

Jezikovno vprašanje v Istri. Na zahtevo jugoslovanskih poslancev, da treba rešiti jezikovno vprašanje tudi v južnih avstrijskih pokrajinah, zlasti pa na Primorskem, odgovarja „Istria“ jako imenitno. Piše namreč, da se zahteva pri vseh službenih razpisih v uradnem „Osservatore Triestino“ in tudi pri službah slug vedno (!) znanje treh jezikov: italijanščine, nemščine in slovenščine. Potem piše „Istria“: Da Italijani pri dobivanju služb pred Slovani nimajo nikake prednosti, tega ni treba povdarjati, kajti navadno (!) se zgodi narobe. Zares so se istrska sodišča spremenila v babilonske stolpe, zemljiške knjige so postale sibilinske ter niso za praktično porabo. Temu se pridruži še dejstvo, da zahteva tako jezikovno zmešnjavo — zlasti v Istri — le ducat tujih (!) odvetnikov. „Istria“ zaključuje torej, da nikakor ne razume, kakšno jezikovno vprašanje naj se v Istriji šele reši. Da je vsaka besedica teh trditvev ogromna laž, ni treba šele povedati. Na Primorskem se že dolga desetletja boré Slovani prav obupno za pravico svojega jezika, katerega gonijo Italijani iz sodišč, iz deželnega zbora, iz občinskih svetov, da, celo s pokopališč! Slovanski jezik je na Primorskem zatiran povsod in vselej.

Potovanje nemškega cesarja v Jeruzalem dela nekaterim francoskim žurnalistom sive lase. Francoski upliv v Siriji in Palestini je namreč bajé radi tega v veliki nevarnosti. Sedaj pa se poročá

LISTEK.

Ljolječka.

Spisal Fedor Sologub.

(Dalje.)

III.

Ljolječka je spala; Serafima Aleksandrovna je sedela v svoji sobi ter mislila vesela in nežno na svojo Ljolječko. Ljolječka je bila v njenih sanjah ljubezniv otrok, potem ljubeznivo mlado dekle, na to zopet dražestna mlada devica, a ostala je vedno mamina Ljolječka.

Serafima Aleksandrovna ni zapazila, da je vstopila Fedosja ter se ustavila pred njo. Fedosja je imela osupel, prestrašen obraz.

„Milostljiva, čujte, milostljiva,“ je dejala tiho, s tresočim, razburjenim glasom.

Serafima Aleksandrovna se je zavedla. Fedosjin obraz jo je vznemiril.

„Kaj hočeš, Fedosja? Se je li Ljolječki kaj pripetilo?“

Vstala je hitro s stola.

„Ne, ne, milostljiva,“ je odvrnila Fedosja ter branila z rokama, da bi pomirila milostljivo in jo zopet prisilila, da sede. „Ljolječka spi, Bog bodi

ž njo! Toda povedati vam hočem, vedite — povem vam, Ljolječka se vedno skriva, — in to ni dobro...“

Fedosja je pogledala milostljivo z izbuljenimi očmi.

„Zakaj ni to dobro?“ je vprašala Serafima Aleksandrovna, in tudi nje se je polastil nekaj nemir.

„Je že tako; slabo je to, ne dobro,“ je odgovorila Fedosja. Njen obraz je izražal neomajno prepričanje.

„Prosim te, govori pametno,“ je zapovedala Serafima Aleksandrovna; „ne razumem skoro ničesar.“

„Glejte, milostljiva, skrivanje je neko znamenje,“ je razlagala Fedosja ter postala nakrat vsa zbegana.

„Neumnost,“ je odgovorila Serafima Aleksandrovna. Ni je bila volja dalje čuti, kako znamenje je to in kaj prorokuje — postalo jej je — ne baš tesno — vendar nekako težko pri srcu, čutila se je užaljeno, da more tako nespametna izmišljotina razpoditi drage sanje ter jo zastrašiti.

„Dà, resnično, gospoda ne veruje v znamenja, toda to znamenje je slabo,“ je govorila Fedosja z votlim glasom, „gospica se skriva in skriva...“

Mahoma je zajokala ter glasno ihtela.

„Skriva se in skriva in potem boče skrila svojo angeljsko dušo v mrzli grob,“ je dejala mej tem, si brisala s predpasnikom solze ter se useknila.

„Kdo ti pa je to vtepel v glavo?“ je vprašala Serafima Aleksandrovna s strogim, padajočim glasom.

„Agafja,“ je odvrnila Fedosja, „ona že ve.“

„Ona ve,“ je dejala razdraženo Serafima Aleksandrovna, katera je hotela na kak način osvoboditi se nemira, ki se je je polastil nakrat. „Kolikaj neumnost! Prosim, da mi v bodoče ne govoriš več takih nespametnostij. Pojdi...!“

Fedosja je odšla z užaljenim, žalostnim obrazom.

„Kolikaj neumnost! Li more Ljolječka umreti?“ si je mislila Serafima Aleksandrovna ter skušala s pametnimi razlogi pregnati čut strahu in mraza, kateri jo je pretresal pri misli na možnost Ljolječkine smrti.

Serafima Aleksandrovna si je dejala, da so le ženske nevedne ter da zato verujejo na znamenja. Kar se je tikalo nje, je bila preverjena, da mej otročjo igro, katera se lahko priljubi vsakemu otroku, in mej dolgostjo življenja ne more biti prav nikaka zveza. Trudila se je onega večera s posebno mar-

